

Jordbruk- och analysavdelningen

Patrik Eklöf

070 369 74 01

patrik.eklof@jordbruksverket.se

Rapport från expertgrupps- och kommittémöte för spannmål, oljeväxter, ris, socker och olivolja inom den gemensamma marknadsordningen den 27 augusti 2026

1. Väderlekssituationen 1 juli – 15 aug

Kommissionen redovisade väderlekssituationen enligt den senaste rapporten från JRC. Långvarig värme och exceptionellt stora vattenunderskott har försämrat utsikterna för vårsådda grödor i västra och stora delar av centrala Europa. Effekterna varierar från måttliga skördeminskningar till mycket stora förluster och i de hårdast drabbade områdena är total skördeförlust sannolik. Foder från vallareal och betesmark har minskat kraftigt, vilket väcker farhågor om brist på foder framöver. Även om förhållandena för vårsådda grödor fortfarande är mer gynnsamma i delar av norra och östra Europa har EU:s skördeprognoser för samtliga dessa grödor sänkts kraftigt och ligger ca 14 procent under femårsgenomsnittet. I och med att skörden i stort sett har avslutats för de flesta höstsådda spannmålsgrödor beräknas denna ligga i nivå med det senaste femårsgenomsnittet på EU-nivå. Prognoser om svalare och mer nederbörd över stora delar av västra och centrala Europa kan ge viss lättnad men regnet kommer för sent för att kompensera för de förluster som redan har uppstått.

2. Marknadssituationen för socker

Världsmarknadspriserna för socker har stigit kraftigt under månaden. Nya rapporter om ökat globalt underskott för 2026/27, delvis beroende på att det är mer lönsamt för sockerfabriker att producera mer etanol än socker vid rådande höga oljepriser. Vidare informerades att den indiska regeringen kommer att sänka importtullarna på socker för att öka tillgången i landet. Importkvoten uppgår till 1 miljon ton råsocker. Åtgärden är ett ytterligare tecken på att det råder ett underskott på den globala sockermarknaden eftersom Indien vanligtvis exporterar av socker.

Kommissionen redovisade en mycket preliminär försörjningsbalans för 2026/27. Enligt denna beräknas produktionen sjunka till 13,4 miljoner ton (16,6 miljoner ton föregående år), konsumtionen sänktes marginellt till 13,34 miljoner ton medan utgående lager sänktes betydligt mer och beräknas uppgå till 2,4 miljoner ton.

Den senaste uppskattningen av hektaravkastningen för sockerbetor i EU hade sänkts kraftigt till 72,2 ton/ha medan den svenska avkastningen hade justerats upp till 74,6 ton/hektar.

3. Marknadssituationen spannmål och oljeväxter

IGC:s senaste prognos avseende produktion, konsumtion och lager av spannmål i världen 2026/27 presenterades. Jämfört med den tidigare prognosen justerades den totala spannmålsproduktionen ned till 2 416 miljoner ton, främst grund av ihållande värme som har försämrat skördeutsikterna ytterligare i Europa och i USA. EU:s skördeprognos sänktes för andra månaden i rad. Minskad foderanvändning i världen innebär att den globala konsumtionen sänktes till 2 444 miljoner (ca 3 miljoner ton lägre än föregående månad). Världslagren beräknas minska till 606 miljoner ton.

Kommissionens egna prognoser avseende den kommande skörden av spannmål och oljeväxter i EU innehöll också ytterligare minskningar. Nedanstående tabeller redovisar detta.

(million tonnes)

	2025/26	2026/27			
	Forecast	July Projection	Aug Projection	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-year av. (%)
Soft wheat	135.3	124.4	124.2	-8.3	-2.0
Durum wheat	8.1	7.3	7.4	-8.2	-4.3
Barley	55.6	51.0	52.9	-4.9	4.7
Maize	60.2	51.9	50.1	-16.8	-16.8
Rye	7.3	6.7	6.6	-9.2	-9.5
Oats	8.8	7.8	7.9	-10.6	5.7
Total	289.9	262.8	262.7	-9.4	-4.4

Source: DG AGRI - E4

EU OILSEEDS PRODUCTION

(million tonnes)

	5-year trimmed average	2025/26	2026/27		
			August	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-y AVG (%)
Rapeseed	18,79	20,17	19,45	-3,6	3,5
Sunflower	9,27	8,72	9,45	8,3	1,9
Soya Beans	2,75	2,82	2,24	-20,7	-18,8
TOTAL	30,82	31,78	31,20	-1,8	1,2

Kommissionen använder sig bland annat av JRC:s bedömningar av hektaravkastningen för olika grödor när produktionsprognosen sammanställs. Dessa hade justerats ned för spannmåls- och oljeväxtergrödorna i stort sett alla länder förutom i Skandinavien, Baltikum, Rumänien och i Bulgarien.

Fortsatt stigande världsmarknadspriser för både spannmål och oljeväxter har varit gällande under månaden. Situationen i Hormuzundet och i svartahavsregionen har eskalerat på senare och bidrar till stigande priser. Exporten från svartahavshamnar har minskat kraftigt till följd av ökade attacker mot exporthamnarna i området.

Även de lägre skördarna, framför allt i USA och EU, bidrar till stigande priser på världsmarknaden.

4. Övriga frågor

Kommissionen informerade om att nästa expertgruppsmöte är den 29 september, mötet sker i hybridform. På mötet ska kommissionen bland annat informera om det fortsatta arbetet med den antagna Protein Planen för EU, ett särskilt möte i december ska också handla om detta